

intézmények fénye iránt fogékonyabb lenne, mint az árnyakkal szemben. Szerinte pl. „Az amerikai pedagógia felette áll az európainak, mert a népoktatás eredményei Amerikában sokkal jobbak, mint Európában.“ (205. l.) Ez a kategórikus kijelentés csupán a „pedagógia“ és „Európa“ fogalmának bizonyos megszorítása mellett állhat meg. A „Bureau of Education“ is csak kisebb részben hasonló a mi Orsz. Közokt. Tanácsunkhoz, mert működése javarészt bel- és külföldi statisztikai adatok feldolgozásában és iskolaügyi művek szerkesztésében és kiadásában merül ki. A tanerők vándorlását és fogyatékos képzését (218. l.) pedig nemcsak a németek / tekintik komoly bajnak.

Az ilyen apró véleménykülönbségektől eltekintve Szabó László könyvé címbeli ígértét valóban be is váltja, és hazai viszonyainkra gondolva ismét eszünkbe juttatja Goethének több mint százszentendős, de változatlanul időszzerű mondását: *Amerika, du hast es besser, als unser Kontinent, das alte...*

Kemény F.

Harsányi István: Szinyei Gerzson élete és munkái. Sárospatak, 1925. 47 lap.

Mindjobban ritkul azoknak a tanférfiaknak a száma, akik egy emberéletet töltenek egyetlen intézet szolgálatában, ennek élnek-halnak, ennek szentelik testi és szellemi munkásságukat, tanári és irodalmi működésüket. E férfiak sorába tartozott Szinyei Gerzson, sárospataki tanár, aki 83 életéből 70-et a sárospataki főiskola falai között töltött el állandó tanulás és folytonos munka között. Volt 5 évig gimnáziumi és 35 évig akadémiai tanár. Mint a felekezeti tanárok általában, tanári hivatása mellett ő is mindenféle egyházi tisztséget viselt, melyek közül legfontosabb volt főiskolai könyvtárnoksága. Iskolai tankönyveken kívül irodalmi működése kivált az irodalomtörténet és iskolatörténet mezején mozgott s főként ez utóbbi maradandó becsű, mert a sárospataki iskola multját nem egy ponton felderítette és Dezső Lajos mellett nagy érdemet szerzett Comenius sárospataki tartózkodásának helyes értékelése tekintetében. Ha valaki, úgy Szinyei lett volna hivatva a sárospataki főiskola részletes történetének megírására, ez azonban — sajnos — nem történt meg és így legalább részlettanulmányait, melyek nehezen hozzáférhető vidéki lapokban jelentek meg, kellene összegyűjteni. Még szomorúbb, hogy e jeles tanár és tudós nemcsak a haza összeomlását érte meg, hanem a cseh megszállást is. Szinte lopva kellett eltemetni lakóháza udvaráról.

Szelényi Ödön.

Doby Ida: Játékos svéd torna. Óvodák és az elemi iskolák I—II. osztálya számára. Dunántúl egyetemi nyomdája. Pécs, 1926. (51 lap.) Ára portóval 40.000 K.

A századvég körül szenvedélyes viták folytak a testnevelési rendszerek uralmáért. A német, az angol, a svéd: mindegyik a magát hirdette egyedül üdvözítőnek és könyörtelenül nekiesett a többieknek. Ma, szerencsére, ezen